

formou respektování jejich pracovního tempa, redukce požadovaných výkonů, prodloužení času na zpracování zadaného úkolu, ověření pochopení řešeného problému apod.

Střední školy ve většině případů neevidují žáky se sociálním znevýhodněním (vyjma cizinců), protože nemají pro zařazení žáka do skupiny s nízkým sociálně kulturním postavením rodinného prostředí nebo do skupiny ohrožené sociálně patologickými jevy dostatek relevantních informací. Přesto žáky, kteří potřebují pomoc ze sociokulturních důvodů, podporují (půjčování učebnic, možnost splátek a poskytnutí příspěvků na akce organizované školou, doučování). Školská poradenská zařízení mají problémy s diagnostikou těchto žáků.

Ve školském zákoně a v prováděcí vyhlášce jsou podrobně stanoveny odlišnosti konání maturitní zkoušky pro žáky s priznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky. Podobná právní úprava bude potřeba pro jednotnou závěrečnou zkoušku v případě, že bude povinná.

3.2.3 Podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků ve středním vzdělávání

Ve středních školách je institucionální vzdělávání nadaných žáků realizováno v gymnaziálních oborech se sportovní přípravou a v uměleckých školách s talentovou zkouškou (konzervatoře a školy s obory vzdělání ze skupiny 82 Umění a užité umění). Podle statistiky MŠMT ve středních školách podle individuálního vzdělávacího plánu studovalo ve školním roce 2012/2013 celkem 167 mimořádně nadaných žáků, z toho 16 na nižším stupni víceletého gymnázia. V navštívených středních školách bylo pedagogickými pracovníky identifikováno a poradenskými zařízeními diagnostikováno 50 mimořádně nadaných žáků (0,05 % z celkového počtu žáků). Školy však poskytují individuální podporu také žákům s běžným nadáním formou příprav na soutěže a olympiády, motivují je k účasti ve středoškolské odborné činnosti, umožňují jim účast na zahraničních stážích a výměnných pobytech a výjimečně jim poskytují také stipendia. V hospitované výuce 42,2 % pedagogů uvedlo, že ve svém předmětu připravuje žáky na účast v olympiádách a dalších soutěžích. Nejčastěji se cílené přípravě nadaných žáků věnují v gymnáziích (71,7 %).

3.2.4 Adaptace žáků ve středním vzdělávání

Navštívené školy vykazovaly k 30. 9. 2012 v 1. ročníku 16 239 žáků. V průměru 4,8 % žáků (v předchozím školním roce 11,7 %) ukončilo vzdělávání z důvodu neprospěchu v průběhu 1. ročníku. Celkem 5,9 % žáků nastoupilo v průběhu školního roku, z toho 27,6 % z důvodu neprospěchu v jiné škole. Střední školy pro úspěšnou adaptaci žáků při přechodu ze základního do středního vzdělávání nejčastěji nabízejí prohlídku školy (89,5 %), individuální konzultace (86,5 %), adaptační a seznamovací kurzy (69,6 %) a mimoškolní aktivity a kroužky (63,2 %).

Tabulka 47

Adaptační aktivity nabízené žákům 1. ročníku SV (v %)

Druh aktivity	SŠ celkem	GV	SOV	GV + SOV
Prohlídka školy	89,5	89,3	90,1	83,3
Individuální konzultace pro žáky (rodiče)	86,5	82,1	88,5	75,0
Adaptační kurz, seznamovací a zážitkové kurzy	69,6	78,6	66,4	83,3
Mimoškolní aktivity, kroužky	63,2	60,7	63,4	66,7
Vstupní srovnávací testy	49,7	53,6	49,6	41,7
Společné projekty	30,4	32,1	32,1	8,3

Ředitelé středních škol stále nejsou příliš spokojeni s kvalitou přípravy žáků v základních školách. Pouze 56,2 % ředitelů středních škol uvedlo, že jsou žáci dobře připraveni ke